

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 257g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 4 alin. (3), 6 alin. (1) și 11 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025

(componenta numerică a comisiei de evaluare și criteriul de integritate financiară)

CHIȘINĂU
19 februarie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 februarie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în quantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, ridicată de dl avocat Petru Balan, în interesele dlui Dmitrii Fujenco, în dosarul nr. 3-16/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dnele judecătore Diana Stănilă și Stella Bleșceaga și de dl judecător Leonid Chirtoacă, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. Printr-o cerere din 5 ianuarie 2026, dl Dmitrii Fujenco a invitat Curtea Constituțională să solicite Curții Europene a Drepturilor Omului emiterea unui aviz consultativ referitor la aplicarea articolului 14 al Convenției în contextul procedurilor de *vetting* din Republica Moldova, și anume: (i) dacă este sau nu incident articolul 14 din Convenție în cadrul procedurilor de *vetting*; (ii) dacă existența unor criterii diferite de evaluare pentru subiecții din Legea nr. 65/2023 și din Legea nr. 252/2023 reprezintă un tratament diferențiat în sensul articolului 14 din Convenție, precum și (iii) dacă tratamentul diferit este justificat în contextul scopului urmărit și dacă acesta poate fi considerat proporțional, având în vedere interpretările anterioare din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

ÎN FAPT**A. Circumstanțele litigiului principal**

4. Domnul Dmitrii Fujenco, judecător la Curtea de Apel Sud, este subiect al evaluării externe a judecătorilor, pe baza mecanismului instituit prin Legea nr. 252 din 17 august 2023. În acest sens, la 18 octombrie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii i-a trimis Comisiei de evaluare informațiile referitoare la dl Dmitrii Fujenco, în calitate de judecător la Curtea de Apel Sud.

5. La 24 septembrie 2025, Comisia de evaluare a aprobat Raportul de evaluare¹ și i-a propus Consiliului Superior al Magistraturii să constate nepromovarea evaluării de către dl Dmitrii Fujenco.

6. Prin Hotărârea nr. 548/21 din 21 octombrie 2025², Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat raportul Comisiei, a constatat nepromovarea evaluării, a dispus eliberarea din funcție a dlui Dmitrii Fujenco și l-a privat de dreptul de a exercita funcția de judecător și alte funcții de demnitate publică timp de 6 ani, începând cu data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

7. Domnul Dmitrii Fujenco a contestat hotărârea în fața Curții Supreme de Justiție.

8. În cadrul procedurii de examinare a contestației, dl avocat Petru Balan a ridicat, în interesele dlui Dmitrii Fujenco, excepția de neconstituționalitate a textelor „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în quantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

9. Printr-o încheiere din 4 decembrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște
drepturile și îndatoririle

¹ Raportul Comisiei de evaluare nu a fost publicat.

² Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost publicată.

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative sunt următoarele:

Articolul 4
Componența, mandatul și finanțarea
activității comisiilor de evaluare

„(1) Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor (în continuare – *comisii de evaluare*) sunt formate **din câte 6 membri**. Fiecare comisie de evaluare este asistată de câte un secretariat.

[...]”

[În redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025]

Articolul 4
Componența, mandatul și finanțarea
activității comisiilor de evaluare

„(1) Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor (în continuare – *comisii de evaluare*) sunt formate din câte 9 membri. Fiecare comisie de evaluare este asistată de câte un secretariat.

[...]”

[În redactarea Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, în vigoare din 31 decembrie 2025]

Articolul 6
Componența comisiilor de evaluare

„(1) Fiecare comisie de evaluare este formată **din 9 membri**, numiți cu votul a 3/5 din deputații aleși, după cum urmează:

- a) 4 membri, cetățeni ai Republicii Moldova – la propunerea fracțiunilor parlamentare, cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și a opoziției;
- b) 5 membri – la propunerea partenerilor de dezvoltare.

[...]”

Articolul 11
Criteriile de evaluare

„(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art. 3 alin. (1).

[...]”

(3) Se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

- a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, **în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;**

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției susține că articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, prevede că comisia de evaluare este formată din 6 membri, în timp ce articolul 6 alin. (1) din aceeași lege stabilește că numărul membrilor comisiei este de 9 membri, fapt care creează o incertitudine legislativă susceptibilă să afecteze drepturile fundamentale ale subiectului evaluării.

13. Referitor la textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, autorul sesizării afirmă că aprecierea diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri în funcție de acest criteriu afectează principiul echității procedurii de evaluare și generează o discriminare a judecătorilor curților de apel în raport cu judecătorii și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, cărora li se aplică textul „în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului” (articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție). Mai mult, autorul reclamă că proiectul de lege care a stat la baza adoptării Legii nr. 65 din 30 martie 2023 nu conține nicio fundamentare juridică cu privire la textul „în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Lege.

14. Din acest motiv, autorul susține incidența articolelor 16 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

17. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Obiecte ale excepției de neconstituționalitate sunt textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, textul „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și textul „în

cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

19. Referitor la textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă în cazul raporturilor juridice litigioase și este determinantă pentru soluționarea cauzei (a se vedea DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 14; DCC nr. 50 din 4 iunie 2024, § 21). Deși la momentul emiterii raportului de evaluare în privința autorului excepției (*i.e.* 23 septembrie 2025) articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 stabilea că Comisia de evaluare a judecătorilor este formată din 6 membri, iar articolul 6 alin. (1) din aceeași Lege prevedea o componență a Comisiei de 9 membri, Comisia de evaluare a optat pentru aplicarea prevederilor articolului 6 alin. (1) din Lege și l-a evaluat pe dl Dmitrii Fujenco într-o componență de 8 membri. Prin urmare, textul „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, nu a fost aplicat în cauza autorului excepției.

20. Curtea notează că o altă condiție pentru formularea unei excepții de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea DCC nr. 158 din 30 octombrie 2025, § 23). Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză cu privire la examinarea contestației împotriva deciziei Consiliului Superior al Magistraturii privind acceptarea raportului de nepromovare a evaluării externe de către dl judecător Dmitrii Fujenco. Cauza se află pe rolul Curții Supreme de Justiție. Curtea admite că textul „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

21. Curtea menționează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 27 din 11 aprilie 2024, § 21).

22. Curtea reține că autorul a invocat în sesizarea sa articolele 16 (*egalitatea*) și 23 alin. (2) (*calitatea legilor*) din Constituție.

23. Referitor la incidența articolului 16 din Constituție, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că acest articol nu are o aplicabilitate independentă. Pentru a fi incident, autorul trebuie să demonstreze existența unei ingerințe într-un drept fundamental garantat de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței Curtea poate aplica prevederile acestui articol (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19; DCC nr. 146 din 2 octombrie 2025, § 20).

24. De asemenea, cu referire la incidența articolului 23 din Constituție, Curtea reiterează că acest articol nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a

putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Curtea a stabilit că problema calității unei legi nu reprezintă o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 103 din 19 iulie 2022, § 15; DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 19).

25. Potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și punctului 10 lit. c) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, sesizarea trebuie să conțină norma contestată, prevederea constituțională pretins a fi încălcată și motivarea contradicției dintre cele două prevederi, adică motivarea neconstituționalității prevederii contestate. Curtea reiterează că simpla descriere a faptelor și exprimarea dezacordului față de conținutul unui text de lege, fără raportarea la un drept constituțional fundamental, nu constituie o motivare suficientă. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, Curtea l-ar înlocui pe autorul acesteia la formularea unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 25; DCC nr. 32 din 27 februarie 2025, § 21).

26. Mai mult, Curtea observă că prin Legea nr. 333 din 29 decembrie 2025 pentru modificarea unor acte normative (sporirea transparenței în administrarea sistemului judecătoresc și a sistemului Procuraturii și consolidarea integrității judecătorilor care examinează cauze de corupție), în vigoare din 31 decembrie 2025, Parlamentul a modificat articolul 4 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 și a stabilit că comisiile de evaluare sunt formate din câte 9 membri, așa cum prevede și articolul 6 alin. (1) din aceeași Lege.

27. În aceste condiții, Curtea constată că în cazul dat autorul sesizării nu a demonstrat că normele contestate reprezintă o ingerință în vreun drept fundamental garantat de Constituție. Această constatare este suficientă pentru a declara inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

28. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

29. Referitor la cererea dlui Dmitrii Fujenco privind sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului de a emite un aviz consultativ în care să fie abordată problema discriminării (articolul 14 al Convenției) în procedurile de *vetting*, Curtea reține următoarele.

30. Prin Legea nr. 100 din 27 aprilie 2023, în vigoare din 11 mai 2023, Parlamentul Republicii Moldova a ratificat Protocolul nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 (articolul 1 din Lege). Cu ocazia depunerii instrumentului de ratificare, în conformitate cu articolul 10 din protocolul menționat, Republica Moldova a declarat că, pentru realizarea prevederilor paragrafului 1 al articolului 1 din Protocol, au fost desemnate următoarele instanțe naționale: Curtea Constituțională și Curtea Supremă de Justiție (articolul 2 din Lege). În același timp, articolul 6 alin. (4) din Legea nr. 74 din 10 aprilie 2025 prevede că, în exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională îi poate solicita Curții Europene a Drepturilor Omului

emiterea unui aviz consultativ în chestiuni de principiu privind interpretarea sau aplicarea drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în protocoalele la aceasta.

31. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că „chestiunile de principiu”, în sensul articolului 1 § 1 din Protocolul nr. 16 la Convenție, sunt cele care, prin natura lor, prin gradul lor de noutate, prin complexitatea lor sau din alte motive, vizează un aspect cu privire la care instanța solicitantă ar avea nevoie de îndrumarea Curții prin intermediul unui aviz consultativ pentru a-i permite să asigure respectarea drepturilor garantate de Convenție atunci când soluționează cauza (a se vedea *Decizia privind cererea de emitere a avizului consultativ formulată în temeiul Protocolului nr. 16 referitoare la interpretarea art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție*, nr. P16-2023-002, la cererea Curții Supreme a Estoniei, § 20, 19 februarie 2024; *Decizia privind cererea de emitere a avizului consultativ formulată în temeiul Protocolului nr. 16 referitoare la interpretarea sau aplicarea art. 6 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție*, nr. P16-2024-001, la cererea Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, § 29, 28 iunie 2024).

32. Prin urmare, în contextul argumentelor formulate de autorul excepției, cererea acestuia nu este întemeiată.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f) și (4) lit. c), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, ridicată de dl avocat Petru Balan, în interesele dlui Dmitrii Fujenco, în dosarul nr. 3-16/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 februarie 2026
DCC nr. 21
Dosarul nr. 257g/2025